

Independència, sí o no

El diputat català Jaume Bosch, membre del grup parlamentari d'ICV-EUiA al Parlament de Catalunya, relata en el seu llibre recentment publicat *De l'Estatut a l'autodeterminació*, un fet succeït l'any 1936 que conserva encara tota la seva vigència. Aquell any, poques setmanes abans de la fundació del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), Estanislao Ruiz Ponsetí, un dels impulsors del nou partit, intervenia al Parlament de Catalunya i afirmava: "En l'ordre del dret de Catalunya a la seva autodeterminació, nosaltres no tenim limitacions. Nosaltres acceptem que si, en un moment històric, Catalunya es veiés en la necessitat de separar-se d'Espanya d'una manera total i absoluta, és molt probable que nosaltres, que no portem un etiqueta de separatistes, ni de catalanistes, no fórem dels que quedàriem enrere".

El moment històric a què feia referència l'històric dirigent del PSUC pot haver arribat. Set dècades més tard d'aquella declaració, a la gent que ara militem dins de l'esquerra nacional successora del PSUC, ens toca decidir com ens posicionem de forma coherent amb setanta-set anys de trajectòria en defensa de les llibertats nacionals del nostre país. Quan arribi el moment de decidir, serà la militància d'aquesta esquerra nacional, avui representada per la coalició ICV-EUiA, que haurà de ser consultada i haurà de prendre la corresponent decisió.

Personalment, la meua posició està ja clarament inclinada cap al "sí" en un hipotètic referèndum amb una única pregunta sobre si volem que Catalunya sigui independent. Només estaria disposat a reconsiderar la meua postura si l'Estat espanyol i les seves organitzacions polítiques majoritàries ofereixen al conjunt dels catalans un canvi radical en l'encaix de Catalunya amb el conjunt de l'Estat que haurà d'incloure, de forma ineludible, un compromís clar, verificable i amb calendari, per posar en marxa un procés constituent que reconegui el caràcter plurinacional de l'Estat espanyol i el dret de Catalunya a l'autodeterminació.

Aquest "sí" personal a un escenari d'independència no vol dir que estigui d'acord ni combregui amb tots els que han fet de la independència una nova religió salvífica que ens ha de portar al paradís.

Estic convençut que el capteniment que tinguem les persones i organitzacions polítiques que treballem sota les sigles d'Iniciativa per Catalunya i Esquerra Unida i Alternativa és fonamental per assegurar la cohesió del país en aquests moments de canvi, com ho va ser el paper del PSUC durant els darrers anys del franquisme. En tot cas, ara per ara la línia divisòria no passa entre independentistes i no independentistes, sinó entre democràcia i immobilisme, és a dir, entre els que estem d'acord que el model actual està esgotat i que cal consultar la ciutadania, i els que s'hi oposen. Però també entre els que pensen que el model econòmic actual és intocable i l'únic possible i els que apostem per la seva transformació.